

Kotieläinpihan turvallisuuspolku

Mitä vaaroja kotieläinpihan toiminnassa on?

1. Kulkuväylät

- suuren tien läheisyys
- liukkaus
- jyrkänne
- epätasainen maasto
- liikenne kotieläinpihan alueella

2. Ohjeistus ja kartta alueelle

- eksyminen
- asiakkailta kielletyt alueet

3. Eläinten aitaukset

- huonokuntoiset aitaukset
- eläinten puremat
- eläinten karkaaminen - asiakkaan tallominen
- lapsen joutuminen aitaukseen

4. Vaaralliset eläimet

- strutsit
- villisia
- naudat

5. Vapaana yleisön kanssa liikkuvat eläimet

- puremat, puskemiset, nokkimiset
- asiakkaan pelästyminen

6. Hevoset ja talutusratsastus

- asiakkaan putoaminen
- asiakkaan jääminen jalustimesta kiinni putoamistilanteessa
- hevosen potku
- hevosen tallominen

7. Pomppulinna

- pomppulinnan irtoaminen kovalla tuulella - vakavan onnettomuuden vaara!
- hyppijöiden törmääminen toisiinsa
- hyppijän putoaminen
- pomppulinnan äkillinen tyhjentyminen

8. Trampoliinit

- turvaverkon puuttuminen
- liian monta hyppijää samanaikaisesti
- volttien tai muiden vaikeiden temppujen tekeminen

9. Lasten leikkikenttävälineet (keinut, liukumäet)

- putoaminen leikkivälineestä
- liian kova leikkialusta
- huonokuntoiset leikkivälineet
- laitteeseen kiinni jääminen
- laitteeseen kuristuminen

10. Vesiturvallisuus

- äkkisyvä ranta, kovat virtaukset
- hukkuminen
- puutteellinen uinninvalvonta

11. Hätätilannevalmius

- henkilökunnan osaamattomuus
- paniikki yleisön joukossa
- hätäajoneuvot eivät löydä perille
- asiakkaan sairauskohtaus
- asiakkaan loukkaantuminen alueella

12. Leirit

- leiriläisen katoaminen
- leiriläisen loukkaantuminen
- koti-ikävä
- allergiat

13. Turvallisuusasiakirja

Lain mukaan kotieläinpihojen täytyy laatia turvallisuusasiakirja. Onko turvallisuusasiakirjan yhteydessä onnettomuuskirjanpito pienimmistäkin tapaturmista?

Turvallisuuden parantamisen keinot

1. Huolehdi, että reitit ovat selkeitä ja opastettuja, eikä niiltä ole pääsyä esim. henkilökunnan tiloihin. Onko parkkipaikka riittävän suuri ja merkitty? Onko reitin varrella jyrkäniteitä tai muita huomioitavia kohtia? Pääseekö kulkuväylältä helposti isolle tielle? Voiko pieni lapsi päästä reitiltä eläinten huoltotiloihin? Onko kulkureitillä jyrkäniteitä tai muita, mistä voi pudota? Pystyvätkö reitillä liikkumaan erityisryhmät, liikuntarajoitteiset, vanhukset?

2. Kartoissa kannattaa yksinkertaisesti esitellä, mitä toimintoja missäkin on. Lisäksi karttaan ja muuhun ohjeistukseen kannattaa merkitä alueen yhteyshenkilön nimi ja puhelinnumero, johon voi olla yhteydessä hätätilanteessa. Näitä ohjeita voisi olla reitin varrella useita. Onko alueella jotain sellaisia erityistä ohjeistusta tai valvontaa vaativia toimintoja, kuten tien ylitys, ranta, vaarallinen eläin? Kuinka suuri asiakasmäärä alueelle mahtuu? Millaista valvontaa kotieläinpihalla on?

3. Eläinten aitauksien rakenteiden tulee olla sellaisia, että eläin ei pääse niistä karkaamaan tai muuten vahingoittamaan asiakkaita. Aitauksissa voi olla toimintaa ohjaavia varoituskylttejä. Aitauksien rakenteissa tulee huomioida eläinlajin ja yksilöiden erityiset ominaisuudet. Miten asiakkaiden pääsy eläinten aitauksiin on estetty? Pääseekö pieni lapsi pujahtamaan aidan välistä aitaukseen?

4. Vaaralliset eläimet voivat aiheuttaa tapaturmavaaran asiakkaalle, jos niitä ei ole eristetty yleisöstä. Vaaralliseksi luokiteltuja eläimiä suositellaan pidettäväksi tupla-aidan takana. Kaksinkertainen aita estää asiakkaan ja eläimen kohtaamisen. Vaarallisiksi eläimiksi luokitellaan esim. villisiat ja strutsit. Lisäksi jotkut nautaeläimet saattavat olla vaarallisia, jos niiden aitaukseen joutuu esim. pieni lapsi.

5. Vapaana yleisön seassa liikkuvat eläimet tulee valikoida huolella. Vain rauhallisimmat ja asiakkaisiin tottuneet yksilöt sopivat liikkumaan vapaana.

6. Talutusratsastuksessa tulee käyttää asiakkailta kypärää. Kunnan ohjeistus on tarpeen ja lisäksi alue on syytä rajata muusta toiminnasta. Asiakkaiden jalkoja ei saa laittaa jalustinhihnojen väliin raahautumisvaaran takia. Tukes on julkaissut [ohjeen talutusratsastuksen turvallisuudesta](#).

7. Pomppulinna tulee kiinnittää maahan niin, että se ei pääse kovalla tuulella irti kiinnityksistä. Suuri vaaratilanne syntyy, jos pomppulinna nousee korkealle useita lapsia kyydissään. Pomppulinna ulkopuolella tulee olla iskua vaimentavaa materiaalia. Lisäksi ohjeistusta ja valvontaa pitää pohtia, jotta voidaan välttää hyppijöiden törmäykset. Voiko viiden teini-ikäisen kanssa yhtä aikaa pomppia 3-vuotias pieni lapsi?

8. Trampoliinien tulee olla hankittuja asiakaskäyttöönjulkiseen käyttöön tarkoitettuja, ja niissä pitää olla turvaverkko. Kotikäyttöön tarkoitettuja trampoliineja ei saa käyttää palvelussa. Trampoliinin käyttöä tulee valvoa ja ohjeistaa niin, että vain yksi hyppijä on kerrallaan hyppimässä. Lisäksi hyppijöitä tulee opastaa turvallisiin hyppyihin ja kieltää uhkarohkeimmat ja vaarallisimmat hyppyt.

9. Leikkivälineiden, joita tarjotaan asiakkaiden käyttöön, tulee täyttää leikkivälinestandardit. Eli kotikäyttöön soveltuvia leikkivälineitä ei voi käyttää asiakaskäytössä. Lisäksi esim. keinujen alla tulee olla iskua vaimentavaa materiaalia, jotta putoamisessa isku vaimenee.

10. Miten uimarantaa valvotaan? Onko vesipelastukseen kouluttautuneita henkilöitä paikalla? Pääsevätkö asiakkaat veneilemään? Ohjeistus? Pelastusliivit? Miten uimarantaa tai vesialuetta valvotaan? Onko rannalla pelastusvälineitä?

11. Hätätilannevalmiudessa korostuu koko henkilökunnan osaaminen. Yhteiset hätätilanneharjoitukset ennen sesonkia auttavat myös kesäharjoittelijoita toimimaan. Lisäksi koko henkilökunnan tulee tietää ja tuntea turvallisuusasiakirjan sisältö. Miten toimitaan hätätilanteessa? Missä ovat ensiapuvälineet? Onko reitin varrella yhteystiedot kotieläinpihan henkilökunnalle?

12. Leiriläisten koko päivän ohjelman tulee olla valvottua. Myös yöpymisen aikaan tulee majoitustilojen läheisyydessä olla aikuinen vastuhenkilö. Onko majoitustiloissa palosammuttimet? Miten leiriläisiä ohjeistetaan toimimaan eläinten kanssa? Miten leiriläisten ohjelmaa valvotaan?

13. Turvallisuusasiakirja kannattaa laatia ajatuksella. Turvallisuusasiakirja on lain vaatimuksena kaikille kotieläinpihoille toiminnan laajuudesta ja luonteesta riippumatta. Asiakirjan yhteydessä tulee pitää onnettomuuskirjanpitoa kaikista pienimmistäkin kolhuista. Lisäksi vakavista onnettomuuksista tulee tehdä lakisääteinen ilmoitus Tukesiin: kirjaamo@tukes.fi

[Lisää ohjeita](https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/palveluntarjoajan-velvollisuudet) <https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/kuluttajille-tarjottavat-palvelut/palveluntarjoajan-velvollisuudet>